

İSTANBUL YEŞİL ALAN YÖNETİM SİSTEMİ STRATEJİ BELGESİ

ODAK GRUP TOPLANTILARI 30 – 31 MART 2022

Nisan 2022

İÇERİK

ŞEKİL LİSTESİ	3
TABLO LİSTESİ	4
PROJE EKİBİ	6
YÖNTEM	8
AKADEMİSYENLER VE UZMANLAR	13
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BİRİMLERİ.....	35
İLÇE BELEDİYELERİ TEMSİLCİLERİ.....	51
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	68
ETKİNLİKTEN FOTOĞRAFLAR.....	71

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. GZFT Tablosu Örneği	10
------------------------------------	----

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcı Gruplara İkinci Oturumda Yöneltilen Sorular	11
Tablo 2. Akademisyenler ve Uzmanlar Grubu Etkinlik Programı	14
Tablo 3. Akademisyenler ve Uzmanlar Grubu Katılımcı Listesi	15
Tablo 4. Akademisyen ve Uzmanların Çevresel – Ekolojik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	18
Tablo 5. Akademisyen ve Uzmanların Sosyal – Demografik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	19
Tablo 6. Akademisyen ve Uzmanların Planlama – Tasarım Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	20
Tablo 7. Akademisyen ve Uzmanların Yönetim – Mevzuat Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	21
Tablo 8. Akademisyen ve Uzmanların Ekonomi - Finans Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	22
Tablo 9. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Grubu Etkinlik Programı.....	36
Tablo 10. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Grubu Katılımcı Listesi	37

Tablo 11. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Çevresel – Ekolojik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	41
Tablo 12. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Sosyal – Demografik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	42
Tablo 13. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Planlama – Tasarım Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	43
Tablo 14. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Yönetim – Mevzuat Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	44
Tablo 15. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Ekonomi - Finans Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri	45
Tablo 16. İlçe Belediyeleri Grubu Etkinlik Programı	52
Tablo 17. İlçe Belediyeleri Grubu Katılımcı Listesi	53
Tablo 18. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Çevresel – Ekolojik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	57
Tablo 19. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Sosyal – Demografik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	58
Tablo 20. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Planlama – Tasarım Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	59
Tablo 21. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Yönetim – Mevzuat Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	60
Tablo 22. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Ekonomi - Finans Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri.....	61

PROJE EKİBİ

Ahmet Cemil TEPE

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Tülay KARAN

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Mehmet Emin DAĞLI

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Nilgün CENDEK

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Murat BERBER

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

İlker ÇOBAN

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Çiğdem ÇAKAR

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Büşra ÖZBEN

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Coşkun EGE

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Ayşegül KILIÇASLAN

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Yaşam ULUSOY ŞENOĞLU

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar
Dairesi Başkanlığı

Özgür Leman EREN BİMTAŞ A.Ş.

Aslı AYGÜN ÖZTÜRK BİMTAŞ A.Ş.

Buse ÇİFTÇİSERTBAŞI BİMTAŞ A.Ş.

Erdoğan CAN BİMTAŞ A.Ş.

Fatma Nur KİBAR BİMTAŞ A.Ş.

Cansu BOL BİMTAŞ A.Ş.

Ebru CILIZ BİMTAŞ A.Ş.

Ezgi ÖZER KÜTÜK BİMTAŞ A.Ş.

Gazi Anıl ÖZGÜL BİMTAŞ A.Ş.

Gizem KILIÇARSLAN BİMTAŞ A.Ş.

Hale DENİZDEN BİMTAŞ A.Ş.

Melis Naz ESMER BİMTAŞ A.Ş.

Mustafa BEKTAŞ BİMTAŞ A.Ş.

Seçil BAK BİMTAŞ A.Ş.

Semih ERTÜRK BİMTAŞ A.Ş.

YÖNTEM

“İstanbul Yeşil Alan Yönetim Sistemi (YAYSİS) Strateji Belgesi” çalışmasına ilişkin katılım etkinliklerinin ilki olan odak grup toplantıları 30 – 31 Mart 2022 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Üç ayrı odak grup ile düzenlenen toplantıların ilk oturumlarında, tüm katılımcılar ile birlikte İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerinin ortaya koyulduğu GZFT analizi yapılmıştır. İkinci oturumlarda ise İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması ve yönetilmesi konusunda katılımcı gruplarına göre sorular yöneltilmiştir. 30 Mart 2022 tarihinde gerçekleştirilen odak grup toplantısı akademisyen ve uzmanlardan oluşmakta olup, 31 Mart 2022 tarihinde sabah saatlerinde gerçekleştirilen odak grup toplantısına İBB birimlerinden, öğleden sonra ise ilçe belediyelerinden temsilciler katılmıştır. İki gün süren etkinliklere katılan toplam katılımcı sayısı yüz altıdır.

İlk Oturum

Katılımcılara ilk oturumda İstanbul'daki açık ve yeşil alanlara yönelik güçlü ve zayıf yönler ile fırsat ve tehditlerin neler olduğu sorulmuştur. GZFT analizi beş farklı tema üzerinde tartışılmıştır. Bu temalar:

- » **Çevresel – Ekolojik:** Açık ve yeşil alanların; hava kalitesi, gürültü, mikro-iklim, ekoloji, karbon vb. unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmesini içermektedir.
- » **Sosyal – Demografik:** Açık ve yeşil alanların; erişilebilirlik, kullanıcı grupları-hedef kitle, sosyalleşme olanakları, kimlik, aidiyet, canlılık vb. unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmesini içermektedir.
- » **Planlama – Tasarım:** Açık ve yeşil alanların; kentsel planlama, büyüklük, hiyerarşi, mekânsal dağılım/denge, tasarım, zemin, malzeme, bitki materyali vb. unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmesini içermektedir.
- » **Yönetim – Mevzuat:** Açık ve yeşil alanların; farklı yönetsel-işletme, eşgüdüm, yetki, mülkiyet vb. unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmesini içermektedir.
- » **Ekonomi – Finans:** Açık ve yeşil alanların; ürettiği ekonomik değer; örneğin, arazi-konut fiyatları, ticari canlılık, istihdam yaratma gibi; finans bakımından açık ve yeşil alanların yönetimi için gerekli bütçe, fon, öz kaynaklar, dış kredi gibi unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmesini içermektedir.

İstanbul'daki açık ve yeşil alanlara yönelik beş farklı temada tartışılan güçlü ve zayıf yönler ile önündeki fırsat ve tehditler Şekil 1'de örneği verilen, her masaya yerleştirilmiş olan tabloda özetlenmiştir.

YEŞİL ALAN YÖNETİM SİSTEMİ STRATEJİ BELGESİ ODAK GRUP TOPLANTILARI / 30 -31 MART 2022	ÇEVRESEL EKOLOJİK	SOSYAL DEMOGRAFİK	PLANLAMA TASARIM	YÖNETİM MEVZUAT	MASA NO:	EKONOMİ FINANS
güçlü yönler						
zayıf yönler						
fırsatlar						
tehditler						

Şekil 1. GZFT Tablosu Örneği

İkinci Oturum

İkinci oturumda her gruba farklı sorular yöneltilmiş ve açık uçlu bir tartışma ortamı yaratılarak katılımcıların görüşleri alınmıştır. Bu sorular aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 1. Katılımcı Gruplara İkinci Oturumda Yöneltilen Sorular

AKADEMİSYENLER VE UZMANLAR	<ol style="list-style-type: none">1. Açık ve yeşil alan planlaması; iklim değişikliği, kamusallık, ekolojik koridorlar, doğal niteliği korunacak alanlar, mavi ve yeşil altyapı gibi kavramlar bağlamında düşünüldüğünde nasıl ele alınmalıdır?2. İstanbul'da doğal nitelikli alanları korumak için neler yapılmalıdır?3. Açık ve yeşil alanlar nasıl artırılabilir ve ilişkilendirilebilir?
-----------------------------------	--

İBB BİRİMLERİ

1. İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması ve yönetimiyle ilgili sorunlar nelerdir?
2. İBB birimleri arasında koordinasyon ve eşgüdüm sağlanması nasıl mümkün olabilir?
3. Kendi biriminiz içinde bu çalışmayla (YAYSİS) birlikte yürütülmesini düşündüğünüz / "entegre olsa daha iyi olur" dediğiniz projeleriniz var mı?

İLÇE BELEDİYELERİ

1. İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması ve yönetimiyle ilgili sorunlar nelerdir?
2. İlçe Belediyeleri ve İBB arasında koordinasyon ve eşgüdüm sağlanması nasıl mümkün olabilir?
3. Kurumunuzda açık ve yeşil alanlarla ilgili envanter çalışması ve ürettiğiniz projeler var mı?

30 MART 2022
AKADEMİSYENLER
VE
UZMANLAR

Etkinlik Programı

30 Mart 2022 tarihinde 10:00 – 15:00 saatleri arasında gerçekleştirilen etkinliğin programı aşağıdaki gibidir.

Tablo 2. Akademisyenler ve Uzmanlar Grubu Etkinlik Programı

TOPLANTI AKIŞ	SÜRE	SAAT
Giriş - Yerleşme	30 dk	10:00 - 10:30
Açılış Konuşması		
Yapılan İşlerin Sunumu	30 dk	10:30 - 11:00
Ne İstiyoruz - Ne Hedefliyoruz?		
Masa Tartışmaları 1	90 dk	11:00 - 12:30
Öğle Yemeği	30 dk	12:30 - 13:00
Masa Tartışmaları 2	90 dk	13:00 - 14:30
Kapanış	30 dk	14:30 - 15:00

Katılımcılar

Yaklaşık beş saat süren etkinlik, dört masada beşer akademisyen ve uzmanın katılımıyla gerçekleştirilmiş olup, toplam katılımcı sayısı yirmidir.

Aşağıda katılımcı listesi isim ve kurum bilgileri bazında verilmektedir.

Tablo 3. Akademisyenler ve Uzmanlar Grubu Katılımcı Listesi

İSİM	KURUM
Anna ZADROZNA	Sabancı Üniversitesi
Ayşegül KILIÇASLAN	TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
Betül UYGUR ERDOĞAN	İstanbul Üniversitesi /Orman Mühendisliği
Cansel ARSLAN	Peyzaj Mimarı
Ebru EKŞİ HOŞHAN	TMMOB Peyzaj Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
Elif Bengi GÜNEŞ	Gebze Teknik Üniversitesi / Şehir ve Bölge Planlama
Elvan ADA	Galata Üniversitesi / Peyzaj Mimarlığı
Engin EROĞLU	Düzce Üniversitesi / Peyzaj Mimarlığı
Fatih GÜLGEN	Yıldız Teknik Üniversitesi / Harita Mühendisliği
Gökçen ÖZALP	Gebze Teknik Üniversitesi / Şehir ve Bölge Planlama

Gökçer OKUMUŞ	İstanbul Planlama Ajansı / Şehir Plancısı
Göktuğ YENİ	TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi
Hüseyin G. DİRİK	İstanbul Üniversitesi / Orman Mühendisliği
M. Teoman TEKKÖKOĞLU	Mimar Sinan Üniversitesi / Şehir ve Bölge Planlama
Naci YASTIKLI	Yıldız Teknik Üniversitesi / Harita Mühendisliği
Nilüfer BİRİNCİ	TMMOB Peyzaj Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
Nilüfer KART AKTAŞ	İstanbul Üniversitesi / Peyzaj Mimarlığı
Reyhan ERDOĞAN	Akdeniz Üniversitesi / Peyzaj Mimarlığı
Sertaç KAYA	Düzce Üniversitesi / Peyzaj Mimarlığı
Zeki DEMİR	Düzce Üniversitesi / Peyzaj Mimarlığı

İlk Oturum Görüşleri

Etkinliğin ilk oturumunda İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehditler, akademisyenler ve uzmanlar tarafından dört ayrı masada tartışılmış ve belirlenen beş temaya göre masaların ortak görüşleri GZFT tablolarına işlenmiştir.

Aşağıdaki tablolarda yirmi kişiden oluşan akademisyen ve uzman grubunun ortak GZFT değerlendirmeleri yer almaktadır.

Tablo 4. Akademisyen ve Uzmanların Çevresel – Ekolojik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: ÇEVRESEL - EKOLOJİK	
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Ekolojik yakınlık / iklim elverişliliği / İklimsel çeşitlilik » Mevcut vejetasyon / Doğal vejetasyonun su kaynaklarına katkısı / Mikro klimayı kontrol etme ve düzenleme etkisi / Gürültü azaltma etkisi » Koruların varlığı » Hava akım koridoru olması » Kuzey Ormanları » Topografik hareketlilik » Denizel etkiye açıklık » Hem kıyı hem karasal alana sahip olması » Yüksek gerilim hatlarının yer altına alınmasıyla ortaya çıkan alanların yeşil alan olarak değerlendirilme potansiyeli » Yaşam formları / Habitat çeşitliliği / Biyolojik çeşitlilik / Bitki çeşitliliği » Şehrin içinden geçen dereler ve sulak alanlar » Kendine has yeşil alanların olması
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Havzalar üzerindeki baskı » Yüksek gerilim hatlarının yol olarak değerlendirilmesi ihtimali » Bitki seçimine dikkat edilmemesi / Egzotik bitkilerin kullanımı » Parktaki ağaçların tepe tacının küçük olması
FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none"> » Akıllı sistemler ile yeşil alanların mevcut ekolojik verilerinin ortaya konulması » Uzaktan algılama sistemleri gibi teknolojik gelişmelere bağlı olarak veri toplama kaynaklarının gelişmiş olması » Hava kalitesi, gürültü ve karbon ayak izine ilişkin haritaların üretilmesi » Endemik türlerin daha kaliteli şekilde yetiştirilmesi
TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none"> » Küresel iklim değişikliği » Kuzey ormanlarındaki ağaç popülasyonunun çamlaştırılması - büyük kısmının çıralı çam olması (doğal ağaç yapısının bozulması; meşe, kayın, gürgen yerine kereste üretimi için çam dikilmesi) sebebiyle oluşan yangın riski » Kent içi ve dışındaki ağaç gruplarında ortaya çıkan hastalıkların yayılmasına sebep olan mono kültür » Mevcut ağaç varlığının yaşlılığı / bakımsızlığı, devrilme riski » Mega projeler ile yeşil alanlara verilen zarar » Şehrin kuzeyinin yapılaşmaya açılması » Dere ve havzalardaki ekolojik koridorların olumsuz yönde değişmiş olması » Atık suların dereleri kirletmesi » Kaybolmuş dereler » Doğal alanların taşıma kapasitesinin üstünde kullanılması » Yeşil alanlarda akşamları ışıklandırma, bitkiler için ekolojik olarak tehdit olması » Dışarıdan gelen bitkilerin kontrolü olmaması yüzünden yeni bitkilerin tehdit altında olması

Tablo 5. Akademisyen ve Uzmanların Sosyal – Demografik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: SOSYAL - DEMOGRAFİK

TEMA: SOSYAL - DEMOGRAFİK			
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none">» Toplumsal talep, ilgi, yüksek düzeyde gereksinim» Genç nüfusun varlığı» Sosyalleşme imkânı sağlaması	FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none">» Yeşil alanlarda eğitim merkezleri, bilgilendirme noktaları / panoları kurulması potansiyeli» Sosyal dönüşümün yapılma ihtimali
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none">» Yüksek nüfus yoğunluğu» Mevcut aktif yeşil alanlardaki yoğun kullanıcı baskısı» Kente yoğun ve düzensiz göç» Göçe gelenlerin yeşil alanları sahiplenmemesi / kentlileşmemesi» Yeşil alanların sadece piknik alanı olarak görülmesi, farklı kullanım alanları hakkında bilinçli olunmaması» Kullanıcıların kendi çöplerini arkalarında bırakmaları» Erişilebilirlik sorunları» Bazı yeşil alanların girişinin ücretli olması» Kentsel yoksulluk oranının yüksek olduğu alanlarda yeşil alan arzının düşük olması» Kullanıcı kitlesine ve demografik yapıya uygun aktif yeşil alanların yapılmaması / eksikliği» Alınan planlama kararlarının çevre sakinlerine etkileri» Açık alanlarda güvenlik problemi	TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none">» Gelir dağılımındaki adaletsizliğin mekâna yansımaları» Alınan planlama kararlarının çevre sakinlerine etkileri» Kontrolsüz göç» Çok kimlikli yapı

Tablo 6. Akademisyen ve Uzmanların Planlama – Tasarım Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: PLANLAMA - TASARIM		
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Yeşil alan ihtiyaç duyulan bölgelerin yapılan analiz çalışmaları ile belirlenebilmesi » Kuru bile olsa akarsu ve dere yatakları » Yolların yer altına alınmasıyla ulaşım tahsis edilen alanlardan açılan alanlar » Mekânlar arası geçiş sağlaması » Afet ve acil durumlarda barınma imkânı sağlaması 	FIRSATLAR
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Koruların planlanmasında fragmantasyon » Yeşil alanların bölgesel dengesizliği / Çocuk oyun alanları ile yeşil alanlara erişilebilirliğin ilçe bazında değişiklik göstermesi / Mahalle ve ilçe ölçeğinde yeterliliğin sağlanmaması » Derelerin (özellikle boğaza bakanların) yer altına alınıp kapatılması » Entegre havza yönetimi eksikliği » Mavi - yeşil altyapı planlamasında havza ölçeğinin benimsenmemesi » Kentsel dönüşüm planlarında nüfus yapı yoğunluğunun yüksek tutulması sebebiyle hem yeşil alanlara yer bulunamaması, hem de kişi başı yeşil alan hesabında oranların olumsuz etkilenmesi » Yeşil alanların bir sistem oluşturacak şekilde planlanmaması, ilişkilendirilmemesi » Mevcut yeşil alanların nitel açıdan yetersizliği / Açık ve yeşil alanların niteliksiz olması » Uzun erimli planların takip edilmemesi / edilememesi » Yeşil alanların nüfusa uygun ve sürdürülebilirlik temelli (taşıma kapasitesi ile) planlanmaması » Geçirimsiz yüzeyler » Açık alan-kapalı alan dengesinin sağlanamaması » Hedef kitesine yönelik planlama-tasarım yapılmaması » Kişi başına düşen yeşil alanların yetersiz olması » Mevcut mekânsal verilerin güncel olmaması / Envanter verilerinin elde edilmemiş ve mekânsal veri tabanında depolanmamış olması / Aktif alanların tam olarak belirlenmemesi » Yanlış planlamanın yaklaşımları » Uygulamaların İBB ve ilçeler arasında çatışma yaratması » Çarpık yapılaşma, altyapı eksikliği » Kent mobilya eksikliği » Sanayinin kent içinde olması » Kentsel sit alanlarının izole edilememesi » Toplanma alanlarının yetersiz olması 	TEHDİTLER
	<ul style="list-style-type: none"> » Kentsel dönüşüm süreçleri (iyi kullanılması halinde) » Planlama bilgi birikimi » Şehirde bulunan üniversiteler ve bunlarla yapılabilecek işbirlikleri » Akademik yapıdaki güçlü envanterin kullanılması » Orman alanlarındaki mesire / piknik alanları ve tabiat parkları » Mülkiyetin el değiştirmesinde 18. madde uygulamasının kullanılabilmesi » Planlanan kentsel tasarım, uygulama ve gelişmenin CBS ve Akıllı şehir teknolojileri ile izlenmesi » CBS ile veri üretimi, güncelleme ve izlemenin yapılabilmesi » Mekânsal veri açısından İBB CBS Müdürlüğü'nün varlığı » Planlama kararlarının sürdürülebilir planlama ilkeleri ile güncellenmesi ve yönetilmesi » Açık otopark yerine yeraltı otoparkları tercih edildiğinde oluşacak alanlar » Kent mobilyalarının optimum düzeyde kullanılması 	
	<ul style="list-style-type: none"> » Kuzey Marmara Otoyolu » Otoyol çevrelerindeki bitkisel kirlilik » Korunan alanlardaki rekreatif faaliyetler, kullanım yoğunluğunun artması, koruma kullanma dengesinin korunamaması » Şehirdeki hızlı değişim ile yeşil alanları izlemenin zorluğu » Alınan planlama kararlarının çevre sakinlerine etkileri » Derelerin çevresinin yapılaşmaya açılması » Sanayinin gelecekte hem nüfus hem doğal alanlar üzerinde oluşturacağı baskı » İmar yönetmeliğinin yenilenmemesi durumunda problemlerin oluşma olasılığı 	

Tablo 7. Akademisyen ve Uzmanların Yönetim – Mevzuat Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: YÖNETİM - MEVZUAT			
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none">» 1 / 25.000 ölçekli nazım imar planlarında havza planı yapılabilmesi» Çoklu işbirliklerinin maliyetleri düşürme potansiyeli» İstanbul'un Sağlıklı Şehirler Ağı'na dâhil olması» Mevcut mevzuatın yeşil alan sistemi gereksinimlerini belirtmesi	FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none">» Paris Protokolü» İklim Bakanlığı'nın kurulması» İklim Yasası potansiyeli» Yönetim ile ilgili mevcut mevzuatın incelenmesi / düzenlenmesi» Mevzuat değişikliklerinin planlanması, mülkiyet-imar planı, imar hakkı ve transfer ilişkilerinin kurulması ve yönetimi
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none">» Yeşil alanların kullanımı konusundaki belirsizlik» Yerleşik alanlarda yeşil alan eksikliğinin tamamlanamaması / mülkiyet sorunları» Kamu yararına yapılan projelerin ekosistem bütünlüğüne etkisinin sorgulanmaması» ÇED raporunun etki dışı bırakılması, işlevsizleştirilmesi» Mevzuat tanımlarının yetersiz olması / Ortak yeşil alan tanımının olmaması» Mevcut mevzuatın uygulanamaması» Yönetmelikteki her 30 m²'ye 1 ağaç şartı» Yerel yönetim iç birimleri arası koordinasyonsuzluk» Kent bütünündeki yeşil alanların farklı kurumlar tarafından yönetilmesi» Yetki alanlarının çakışması / Birden fazla kamu kurumlarına farklı yetkiler verilmesi» Bilimsel bilgiye değer verilmemesi» Kıyı alanlarının çoğunun kamusal alan olmaması» Sit alanlarının tehlike altında olması» Sert zemin yerine dere ıslah bandı uygulanmaması» Atık yönetiminin çok iyi yapılamaması» Yeşil alanların planlanmasında uzmanların süreçte yer almaması	TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none">» Orman Amenajman Planı hükümleri» Ormanlardan parasal kazanç sağlamak için yapılan yanlış müdahaleler» Yönetmeliklerdeki sık değişiklikler ve olumsuzluklar» Koruma Amaçlı imar planları dışında peyzaj mimarı, ekolog, biyolog, orman mühendisi gibi uzmanların birlikte çalışması olanağının mevzuatta yer almaması» Kamu mülklerinin mazbut vakıflara devredilmesi (Vakıflar Kanunu'nun 30. maddesine göre vakıf kültür varlıklarının mazbut vakıflara devri) Hidiv Korusu, Beykoz Çayırı gibi» 3194 sayılı İmar Kanunu'nda yeşil alan tanımının olmaması

Tablo 8. Akademisyen ve Uzmanların Ekonomi - Finans Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: EKONOMİ - FİNANS			
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none">» Kentsel dönüşüm alanları» Yeşil alan artırılması için mülkiyet haklarının devralınması ile takas, imar hakkı ve transfer ilişkileri» Ekonomik katkılarının ölçümü ve değerlendirilmesi	FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none">» AB'nin yeşil alan çalışmalarına ayırdığı büyük fonlardan yararlanma potansiyeli» Kamu kurumları ile Üniversiteler arası işbirlikleri» Tarım alanlarına yenilenebilir enerji kaynağı» Kalkınma planlarının içeriğine yeşil alanlara finansman sağlamak için bir madde eklenmeli
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none">» İklim değişikliğine karşı bilinçlendirme ve (yeşil çatı gibi) önlemler için teşvikler olmaması» AB fonlarından yararlanmak için kurumların çabalamaması, bu konuda memurların yetersizliği / donanımsızlığı» Finansmanın yeterli olmaması	TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none">» Ekonomik kriz» Yeşil alanların rant baskısı (konut projeleri)

İkinci Oturum Görüşleri

Soru 1: Açık ve yeşil alan planlaması; iklim değişikliği, kamusalık, ekolojik koridorlar, doğal niteliği korunacak alanlar, mavi ve yeşil altyapı gibi kavramlar bağlamında düşünüldüğünde nasıl ele alınmalıdır?

- » İstanbul'daki açık ve yeşil alanları planlarken belirleyiciler (determinantlar) ortaya koyulmalı. Kentin ekolojik yapısı, kentsel planlama yaklaşımı ile beraber ele alınmalı. Merkezi ve yerel yönetimlerle birlikte yeşil alanlardan beklentiler, kullanma geleneği, mevcut ve yeşil alanlardaki kısıtlar ve fırsatlar belirlenmeli. Belirleyiciler:
 - Ekolojik yapı,
 - Kentsel planlama yaklaşımı
 - Siyasi erk,
 - Toplum ve kültürü (beklentiler, kullanım alışkanlıkları vb)
 - Fırsatlar, tehditler
 - Yerleşime uygunluk
 - Jeolojik durum
 - Yer altı ve yer üstü suları
 - Tarım toprakları
 - Ormanlar
- » Ekolojik, tarihi ve kültürel yapıya uygun olarak Karadeniz, Akdeniz ve karasal iklimlere uygun dayanıklı, sürdürülebilir yeşil alanlar

oluşturulmalı. Eskilerin rehabilitasyonunda ve yeşil alanların oluşturulmasında bu kriterler göz önüne alınmalı. Botanik bahçe gibi her tür bitki dikilmemeli. Tarihi Yarımada'yı nokta nokta işlemek gerekmektedir. Tophane, Saraçhane gibi zonlamalar yapılmalı. Arıtma, karbon yutakları plan kararlarına girmeli. Kent parkları bile çeşitlendirilmeli, sınıflandırılmalı. Farklı yeşil alan tipleri için özel yönetim modelleri oluşturulmalı;

- Kuzey Ormanları
- Yol ağaçları
- Boğaz koruları
- Sahil bandı (dolgu alanları)
- Parklar
- Semt parkları
- Meydanlar
- Mezarlıklar
- Okul / kampüs bahçeleri

Daha sonrasında strateji, imkânlar, ihtiyaçlar ile denge noktası bulunmalı. Sahil bandındaki yeşil alanın işlevini sürdürmesi için, korularda doğal açıklıklar, parçalanmalar, tür dönüşümü gibi ana kriterler olmalı. Anıt ağaçlar gibi konular planlama ilkelerinin içine dâhil edilmeli.

- » Planlamada çok amaçlılık benimsenmeli
 - Perdeleme
 - Arıtma
 - Ses yalıtımı
- » Bakanlıkların da projeleri bulunuyor. Bakanlık ve belediye projeleri arasında entegrasyon sağlanmalı.

- » İBB kendi içinde organize olmalı. Alt ölçek planlarda farklı meslek grupları da dahil edilmeli, sadece plancılar değil farklı uzmanlıklar da dahil olmalı.
- » Kurumlardan gelen verilerden ziyade bizzat oradaki mühendislerle görüşülmeli.
- » İklim değişikliği konusunda önlem alınmalı ve bu yapılanlar planlara yansıtılmalı. İklim değişikliği etkilerini azaltmak için;
 - Rüzgar koridorlarının açık bırakılması, güneşlenmeye izin veren, daha az enerji harcatacak tasarım yaklaşımları benimsenmeli.
 - Isı adası oluşumunu engellemek üzere mikro planlama yapılmalı. Yeraltı sularının beslenmesi sağlanmalı.
 - Malzeme seçimi belirlenmeli.
 - Farklı ısı artışı miktarları, yangınlar, seller için senaryolar oluşturulmalı. Bitkilere etkileri belirlenmeli. Bu senaryolara göre nelerin kaybedildiği ve gelecekte nelerin kaybedilebileceği ortaya koyulmalı ve planlar buna göre yapılmalı.
 - En büyük etki su kaynakları üzerinde olacağından su koridorları öncelikle ele alınmalı.
 - Kaynaklar tükendiğinden, koruma / kullanma dengesi ve koruma öne çıkmalı.
- » Binalardan çıkan suyun ayrıştırılarak kullanılması gibi yenilikçi çözümlerin hayata geçirilmesi için yönetmeliklerde düzenlemeler yapılmalı.

- » Yoğun yapılaşmaların arasında yeşil alan oluşturmak için 18. madde mevcut alanlar için de uygulanmalı. Mülkiyetin el değiştirme sürecinde kamuya maliyeti olmamaktadır. Ancak bina yıkılırsa bunun bedeli kamu tarafından karşılanmaktadır.
- » Önce mülkiyet analizi yapılmalı, sonrasında yasa ve yükümlülükler bakılmalı.
- » Planlama aşamasından önce mevzuat çalışması yapılmalı. Barajların kuşakları, sulak alanlar, baraj ve su yüzeyleri gibi alanlar mevzuata dikkat edilerek planlanmalı / düzenlenmeli.
- » Çevre düzeni plan kararlarının bağlayıcılığının olması, halkın karar vericileri yönlendirmesi gerekli olup, hazırlanacak bu strateji belgesiyle tabandan gelecek istekler alınıp pilot uygulamalarla bu yapılabilir.
- » Yeşil alanların yılın her ayı kullanılmasına yönelik, aidiyet duygusunu arttıracak tasarımlar yapılmalı.
- » Parklar tasarlanırken kullanıcı profili analiz edilmeli. Kullanıcı taleplerine göre donatı eklenmeli.
- » Açık yeşil alanlarda peyzaj performans analizleri yapılmalı.
- » İBB vakıf arazilerini kiralayıp halkın hizmetine açabilir. Bu kapsamda hobi bahçesi olarak düzenlenebilir.
- » Tarım alanlarına yenilenebilir enerji kaynağı kurulmalı.
- » Dere yatakları potansiyel yeşil akslardır. Fakat mevcut durumda birçoğu ulaşım aksları halinde. Derelerin üstü kapatılmış, kıyısına

kadar imar verilmiş durumda. İmar ve Şehircilik buralardaki yapılaşmayı kaldırmalı.

- » Beton kanallardan vazgeçilmeli.
- » Mavi altyapı kapsamında derelerin kenarlarının toprak ile rekreatif olarak düzenlenmesi kapsamında; sular taşıdığı ve çekildiğinde alan tekrar rekreatif olarak kullanılabilir.
- » Ekolojik koridorları saptarken güncel durum üzerinden değil de eski haritalar üzerinden çalışma yapılmalı. Bu konuda harita mühendislerine görev verilmeli.
- » Ekosistem haritaları ortaya çıkarılmalı.
- » Kuzey ormanları üzerindeki yapılaşma baskısını engellemek için İBB irade göstermeli. Mega projelere karşı durmalı. Fakat bu karşı duruşta İBB tek başına yeterli olmayacağından, İBB halkın anlayacağı dille, gerekirse sosyologlarla çalışarak bilinci yükseltmeli, kamuoyu oluşturmalı.
- » Geçirimsiz yüzeylere yönelik de çalışılmalı. Örneğin asfalt yerine Arnavut kaldırım kullanmak gibi. Eğimli bölgelerde özellikle geçirgen yüzeyler yapılmalı.
- » Sünger parklar yeşil alan planlamasında önemli. Yağış sularının geçirgenliğini engelleyen sert zeminler azaltılmalı, süs havuzları yerine yağmur bahçeleri, su toplama havzaları oluşturulmalı. Çim alanlardan uzaklaşılmalı. Ağaç seçimini yaparken yer altı sularını tüketmeyen ve gölge yapabilen türler seçilmeli. Açık renkli donatılar yansıtma açısından önemli. Enerji sağlayan parklar tasarlanmalı.

- » Otoparklar yer altına alıp üstleri yeşil alan olarak planlanmalı.
- » Refüjlerde bitkilendirme kurakçıl bitkilerle yapılmalı ya da çakıl kullanılmalı.
- » Maden sahalarının kullanımı sonrasında ortaya çıkan boş alanların, yangınlarda kaybedilen boş ve ağaçsız orman alanlarının daha sonra nasıl değerlendirileceği planlanmalı.
- » Çatıda biriken suların sulama için kullanılması (yeşil bina vs.) teşvik edilmeli.
- » İstanbul'un eskiden beri gelen geleneksel bir altyapısı mevcut, su sarnıçları vs. korularda da bu sistem kullanılabilir.
- » Davutpaşa kampüsünde Roma'dan kalma su yolu bulunmakta. İçilecek kalitede su bulunuyor. Sarnıç mevcut ve su depolanabilmekte. Kampüs aynı zamanda arkeolojik sit alanı bile olabilir. Altında mermer sütunlar bulunmakta.

Soru 2: İstanbul'da doğal nitelikli alanları korumak için neler yapılmalıdır?

- » Yapı kotlarında, alt ölçekte tasarımsal problemler bulunmakta. Bu konuda yaptırımlar olmalı.
- » İBB içindeki teknik personelin donanımı yeterli değil, eğitilmesi gerekiyor.
- » Su havzalarında zonlama konusunda başarısızlık bulunmakta. Bu alanlarda doğal yapıdaki vejetasyon ortaya çıkarılmalı. Havzaların

mutlak koruma kuşaklarındaki yapılar yıkılıp ağaçlandırılmalı. Bu sayede erozyon önlenecektir.

- » Sit alanlarının derecelendirildiği gibi yeşil alanlar da koruma açısından derecelendirilmeli, koruma statüleri belirlenmeli. Açık ve yeşil alanlar planlandıktan sonra koruma kriterleriyle beraber düşünölmeli.
- » İstanbul için istihdam ve göç konusu kontrol altına alınamaz ve baskı hafifletilemezse (Büyükçekmece Havzası mutlak koruma kuşağında kalan sanayi bölgesi örneğinde olduğu gibi) su kalitesi ve su verimi düşmeye devam edecektir.
- » Korunan alanların etkilenme geçiş bölgeleri kurullar tarafından belirleniyor. Eğer belirlemezse bir parsel çevresi geçiş bölgesi olarak kabul ediliyor. Etkilenme geçiş bölgesi havzalarda da belirlenmeli. Koruma kurulu sınırları dar tutarsa planlarda bu daha geniş ele alınmalı.
- » Terkos gibi alanlarda İBB'nin 25 milyon m² arazisi var. Bu alanların %60'ı tarım alanı. Koruma bandı olduğu için de tarımsal faaliyetler de yasak bu sebeple o bölgeler ekolojik rekreasyon alanı olarak düşünölmeli. Doğal bitkilendirme düşünölmeli. Ömerli ve Terkos için flora ve fauna yapısı incelenmeli, kuş ve arı gibi hayvansal varlığın da güçlü araştırması yapılmalıdır.
- » Korular ve benzeri doğal alanlar doğru işlevlendirilmeli, öncelikle kapasite belirlenmeli, koruma – kullanma dengesi korunmalı. Korular aynı zamanda ekolojik açıdan da önemlidir. Biyoçeşitlilik ve doğal dengenin korunması için rejeneratif olacak çalışmalar yapılmalıdır. Akıllı sistemler ile entegre edilmeli anlık takip edilmeli.

- » Doğal nitelikli alanları korumak için arazi kullanımları belirlenerek sürekli izleme yöntemi kullanılmalı.
- » Ekosistemlerin mevcut durumu (ekolojik kırılganlık ve aynı zamanda direnç) analiz edilmeli. Yeşil alanların direnci arttırılmalı, bu yönde yol haritası çizilmeli.
- » ÇDP bölge ölçeğinde kararlar üretiliyor. İmar planlarında iklim değişikliğini düşünen halk yok. İklim değişikliği tehdidi, derelerin kapatılmasıyla nelerin kaybedildiği, sistemin bütün olarak çalışması gerektiği halka anlatılmalı. Halk bilinçlendirilmeli. Ekolojik koridorları, doğal alanları korumanın faydaları, vadilerin, dere yataklarının kapatılması ile ortaya çıkacak zararlar halka anlatılmalı.
- » Açık yeşil alanların korunması için mahalle kültürü çok önemli bir yere sahip.
- » Planlama yapılırken halka inilmesi gerekir.
- » Ekosistem hizmetlerinin fiyatlandırılması gerekiyor. Yeşil alanların çevrelerindeki rantı yükselttiğinin gösterilmesi gerekiyor.
- » Halk tarım alanlarının önemi konusunda bilinçlendirilmeli. Kıtık için yatırım yapılmalı. Üretim için çatı bahçeleri olmalı. Günümüz koşullarında yeşil alanları hobi amacından ziyade üretim amaçlı kullanmak zorunlu hale gelmiş durumdadır.
- » Tarım teşviki için Tiny House, çatı bahçeleri önerilebilir. Gelir elde edebilir ise halk orayı korur. Tarım arazilerinde hareketli ev kullanılabilir. Hem barınabilirler hem de tarımsal üretim yapabilirler. İBB insanlar ile kontrat yaparak destek verebilir. Karşılığında ürünleri satın alır. Fide desteğinin geliştirilmesi gerekiyor.

- » İspanya'da; bölgedeki en fakir aileye boş açık yeşil alan verilip üretim yapılması destekleniyor. Benzer bir model İstanbul için de uygulanabilir.
- » Yeşil alanları korumak için insanların kullanması sağlanmalı. Tarımsal üretim ile işlevlendirilmeli. Bu şekilde gelecekte imara açılma ihtimali de engellenecektir.
- » Akıllı tarım yapılmalı. Belediye kontrakt ürünleri vermemeli.
- » Tarımsal alanlar korunmalı ve yeniden üretime katılmalı.
- » Mahalle ölçeğinde halk bahçeleri, çocukların üretim yaptığı bahçeler, ailenin kendisinin üretebildiği alanlar arttırılmalı.
- » Bisiklet parkuru, kuş gözlemciliği vb. ile geçirimli yüzeylerde insanların aileleri ile doğal alanlarda rekreasyon ihtiyacı sağlanmalı.
- » Açık ve yeşil alanlar planlanırken halkın katılımı sağlanmalı. İstanbul'daki kamusal alanlarda belli bölgeler belli insanların yaşam tarzına hitap ediyor. Her kesimi kapsayan kamusal alanlar üretilmeli. Dezavantajlı grupların kamusal alana yeniden dahil edilmesi için STK'lar ile çalışma yapılmalı.
- » Meydan tanımı yeniden yapılmalı. Halkta farkındalığı yükseltmek için gerilla şehircilik yapılabilir.
- » Hem ekolojik hem de toplumsal ihtiyaçları göz önüne alarak, taşkın ve deprem gibi afetlerde kullanabilecek alanlar yaratılmalı. Park alanları sadece yeşil alan olarak değerlendirmemeli, toplanma ve geçici barınma alanları olarak uygulanmalı.

- » Planlamayı yapan kişiler yeşili korumayı seven, ekonomik ve siyasi kaybı olmayacak kişiler olmalı. Rant için içinde oldukça koruma gerçekleştirilemiyor. Halk katılımı ile bunlar paylaşılmalı. Planların uygulanabilirliği konusunda sanayinin kaldırılmasında oradaki insan bunu istemiyor ya da daha fazla kat verilsin istiyor. Planların uygulanma sürecinde Bağcılar örneğindeki gibi (yeşil alan eksikliği bulunan alanlarda) o alanlardaki insanların da yeşil alan hakkı bulunmakta.

Soru 3: Açık ve yeşil alanlar nasıl arttırılabilir ve ilişkilendirilebilir?

- » Küçük ölçekli mahalle bazlı açık yeşil alanlar kurgulanmalı.
- » İstanbul'da parklardan parka erişim yok, yeşil koridor yok. Mavi ve yeşil altyapı daha bütüncül düşünölmeli. Topografik yapı dikkate alınarak yeşil koridorlar yaratılmalı. Yeşil alanlar birbirine yeşil ağlarla bağlanmalı.
- » Yeşil alanları birbirine bağlamak için kamu mülklerinden, alt derece taşıt yollarından ve yaya yollarından yararlanılabilir. Yayaların yoğun kullandığı ticari akslar ve çeşitli kamusal alanlar da yeşil sisteme entegre edilmeli.
- » Erişilebilirlik konusu, kişi başına düşen yeşil alan miktarından çok daha önemli.
- » Yeni yeşil alan elde etmek için kentsel dönüşüm süreçlerinden yararlanılmalı. Bu dönüşümlerde yapılaşmayı azaltıp yeşil alanı arttırmak için devlet teşviki olmalı.
- » Kamu lojmanları şehir dışına taşınarak açılan alanlar yeşil alana dönüştürülebilir.

- » Bina çatıları yeşil alanlara dönüştürülmeli.
- » Mevzuat açıkları kullanılarak imar yasağı deliniyor.
- » Kat bahçeleri yapılaşma hakkına dahil değil emsal dışında ancak sonradan odaya çevriliyor.
- » İmar barışı kapsamına alınan aykırı yapılar büyük sorun oluşturmaktadır.
- » İmar planlarında ön ve yan bahçe çekme mesafeleri bahçeleri oluşturuyor. Bu alanlar da yeşil alan planlamasına dâhil edilmeli.
- » Mevzuat hükümleri elden geçirilmeli. Eskiden yalı duvarlarından geçilebiliyor ve insanlar balık tutabiliyormuş. Kıyılara kamusal erişim yalı duvarları ile engellenmekte. Düzenlemelerle kıyılara kamusal erişim yeniden sağlanmalı.
- » Kıyı alanlarında mülkiyeti İBB'ye ait olan alanların bile etrafına set kurularak geçişlere kapanması söz konusu. Kıyılar mümkün olduğunca kamu erişimine açılmalı. Kıyılarının sürekliliği ve kıyılara kamusal erişim sağlanmalı.
- » İmar yollarının kapatılıp site içinde kullanılması da yasak. Oysa toplu konutlar imar yollarını, kamusal parkları ve rekreasyon alanlarını çevirip özel alanlarına dahil etmekte. Açık olsa kişi başına düşen açık yeşil alan miktarı da artacaktır. Bu alanlar açılmalı.
- » Kentsel dönüşüm uygulamaları ile dere yataklarında topoğrafyayı kullanarak geniş parsellerin yaratılabileceği sanayi tesislerin olduğu, karma kullanımla nüfus yoğunluğunun artırıldığı alanlarda ve İSKİ'nin beton kanallarının olduğu yerlerde bu hatları imar hakları ile açarak

yaşam vadisi olarak değerlendirilmeli. Bisiklet ve yaya yolları geçirilecek kadar yaşam vadisi yapılabilir. Toplumsal istek ile imar şehircilik ve mülkiyet konusunda yönlendirici kararlar alınmalı.

- » Duvarsız olması gereken üniversite kampüsleri, güvenlik sebebiyle duvarlarla çevrili. Yeşil alan kazanmak için bu kampüslerden uygun olanları açılabilir.
- » Gazhane gibi eski endüstriyel alanların halka kazandırılması gibi Haliç'te de bu tip yenilemeler yapılmalı.
- » Atatürk Havalimanı gibi atıl alanlar Central park gibi bir alana dönüştürülmeli.

31 MART 2022
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
BİRİMLERİ

Etkinlik Programı

31 Mart 2022 tarihinde 09:00 – 13:00 saatleri arasında gerçekleştirilen etkinliğin programı aşağıdaki gibidir.

Tablo 9. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Grubu Etkinlik Programı

TOPLANTI AKIŞ	SÜRE	SAAT
Giriş - Yerleşme	15 dk	09:00 – 09:15
Açılış Konuşması		
Yapılan İşlerin Sunumu	30 dk	09:15 – 09:45
Ne İstiyoruz - Ne Hedefliyoruz?		
Masa Tartışmaları 1	60 dk	09:45 – 10:45
Ara	15 dk	10:45 – 11:00
Masa Tartışmaları 2	60 dk	11:00 – 12:00
Kapanış	30 dk	12:00 – 12:30
Öğle Yemeği	30 dk	12:30 – 13:00

Katılımcılar

Yaklaşık dört saat süren etkinlik, yedi masada İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve iştirak birimlerinden temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirilmiş olup, toplam katılımcı sayısı kırk üçtür.

Aşağıda katılımcı listesi isim ve kurum bilgileri bazında verilmektedir.

Tablo 10. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Grubu Katılımcı Listesi

İSİM	KURUM
Adem ŞANLISOY	İSKİ / Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı
Adnan BIYIKLIOĞLU	Enerji Yönetimi ve Aydınlatma Şube Müdürlüğü
Ali Murat ERDEM	Tarım ve Su Ürünleri Müdürlüğü
Atiye ERDEM	Kamulaştırma Şube Müdürlüğü
Ayşenur ÇETİNKAYA	İSTON A.Ş.
Bekir YANGIN	Halkla İlişkiler Müdürlüğü / Beyaz Masa
Bülent TUNGA YILMAZ	SPOR İSTANBUL A.Ş.
Büşra ÖZBEN	Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Canan KOCA	İSTAÇ A.Ş.
Cem SERDAR BAŞKIRT	İSKİ / Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı

Çiçek YILDIRIM	İSKİ / Avrupa Havza Koruma Şube Müdürlüğü
Devrim DİLEROĞLU	Halkla İlişkiler Müdürlüğü / Beyaz Masa
Doğanay TOLUNAY	İstanbul Üniversitesi / Orman Mühendisliği
Elif KELEŞ	Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığı
Emel ATİLLA	İSTAÇ A.Ş.
Emre ÇELEBİ	Üstyapı Projeler Şube Müdürlüğü
Ersin AYDIN	İstanbul Enerji A.Ş.
Esra ERTUĞAL	Planlama Şube Müdürlüğü
Fatih TERZİ	İstanbul Teknik Üniversitesi / Şehir ve Bölge Planlama
Hasan OKUR	Emlak Şube Müdürlüğü
Havva EMRE	Turizm Şube Müdürlüğü
Hülya DEMİRKOL	Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şube Müdürlüğü
Kadriye HACİHALİLOĞLU	Kentsel Tasarım Şube Müdürlüğü
Kübra YÜCEL YÖNLÜ	Engelliler Şube Müdürlüğü
Levent GÜR	AKOM
Mahi Ceylan YARDIMCI	Mezarlıklar Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Melis KARLI	Kentsel Dönüşüm Şube Müdürlüğü
Mert Mustafa GÜLEÇ	İşletmeler Şube Müdürlüğü

Merve DÖNMEZ	Mezarlıklar Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Murat GÜLER	Anadolu Yakası Yol Bakım ve Onarım Şube Müdürlüğü
Neşe KÖSE	Üst Yapı Projeler Şube Müdürlüğü
Neval KÖSEDAĞI BÜLBÜL	Muhtarlıklar Şube Müdürlüğü
Nevin BERKLİ	Akıllı Şehir Şube Müdürlüğü
Nural AYDOĞAN AKCAN	Koruma Uygulama ve Denetim Şube Müdürlüğü
Ömer Talha SEZGİN	Deniz Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Özgür BİLGİÇ	Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Pelinsu PEKŞEN	Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığı
Sema REYHAN	Şehir Planlama Şube Müdürlüğü
Sibel DOĞAN	Anadolu Yakası Yol Bakım ve Onarım Şube Müdürlüğü
Umut Emrah KOLAY	Coğrafi Bilgi Sistemi Şube Müdürlüğü
Yavuz ALMALI	Emlak Şube Müdürlüğü
Yunus KARACALI	Gençlik ve Spor Şube Müdürlüğü
Ziya DUMAN	Avrupa Yakası Park ve Bahçeler Şube Müdürlüğü

İlk Oturum Görüşleri

Etkinliğin ilk oturumunda İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının güçlü ve zayıf yönleri ile önündeki fırsat ve tehditler, İBB birimlerinden katılan temsilciler tarafından yedi ayrı masada tartışılmış ve belirlenen beş temaya göre masaların ortak görüşleri GZFT tablolarına işlenmiştir.

Aşağıdaki tablolarda kırk üç kişiden oluşan İstanbul Büyükşehir Belediyesi birimleri grubunun ortak GZFT değerlendirmeleri yer almaktadır.

Tablo 11. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Çevresel – Ekolojik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: ÇEVRESEL - EKOLOJİK		
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Tüm olumsuzluklara rağmen yeşil alan miktarının yüksek oluşu » Kuzey ormanlarının varlığı » Kent içinde derelerin varlığı » Zengin biyoçeşitlilik / Endemik bitki çeşitliliği / Boğaz florasının zengin olması » Yeşil alan çeşitliliğinin fazla olması » Yeşil alanların bir bütün olarak ele alınması halinde "hava, su, gıda" gibi ekosistem servislerini artırması » Kentsel ısı adası etkisini (özellikle yoğun yerleşmelerde) azaltması » Yeşil alanların iklim özelliklerini yumuşatması ve termal konforu artırması » Kentin coğrafi konumu 	FIRSATLAR
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Merkezi alanlarda hava kalitesinin kötü olması » Yer yer ses kirliliğinin bazı ilçelerde yüksek olması » Doğa ve bitkilerle ilgili bilgilendirme eksiklikleri » Bitkilendirmenin iklime uygun yapılmaması / Ekolojik yapıya uygun bitki türlerinin kullanılmaması » Mevcut yeşil alanların karbon tutucu nitelikte olmaması » Orman alanlarından geçen otopanlarla doğal habitatın bölünmesi » Alerjik ağaçlandırma düşünülmemesi » Yeşil alanlarda aktif kullanımın az olması » Kentin kuzeyindeki alanların tahrip ediliyor olması » İstanbul'da yeşil alan miktarının az olması » Yağmur suyunun yeniden kullanılmaması » Dikey bahçelerin İstanbul iklimine olumsuz etkisi » Kaynakların doğru kullanılmaması, heba edilmesi » Yol kenarı peyzaj düzenlenmesinde yanlış bitki kullanımları » Araç trafiğinin olumsuz etkileri / hava kirliliği » Gürültü kirliliği » Su depolama alanlarının sayıca az olması » Park sayısının ve yeşil alan miktarının az olması » Geniş alanların kontrolünün sağlanamaması » Kuzey Marmara otoyolunun yapımı ile kuzey ormanlarının yok olması 	TEHDİTLER
	<ul style="list-style-type: none"> » Kente yetecek miktarda tarım alanı bulunması ve bu alanların pasif yeşil alanlara dönüştürülebilir nitelikte olması » Kentin fauna açısından da zengin olması ve kuş göç yolları üzerinde bulunması » Lagün göllerinin ve akarsu ağının varlığı (mavi altyapı sistemi için bir fırsat) » Teknolojik imkânların sağladığı düşük enerji tüketimi ile çalışan aydınlatma armatürlerinin bulunması » Kuzey ormanlarının kent ile entegrasyonu » Büyükçekmece havzası; Doğal yaşam parkı projesi çalışmaları » Geçirimli yüzeylerin sel, baskın gibi doğal afetlere karşı riski azaltması » Büyük parklarda özellikle yağmur suyu kullanımı, güneş panelleri ile aydınlatılması » İklim geçiş noktalarının değerlendirilmesi » Daha dayanıklı yeşil bitki kullanılması » Ağaç kesme konusunda kamuoyu baskısının olması 	

Tablo 12. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Sosyal – Demografik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: SOSYAL - DEMOGRAFİK

TEMA: SOSYAL - DEMOGRAFİK	
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Doğayı ve yeşil alanları korumaya çalışan STK'ların mücadeleleri » Yeşil alanların mahalle birlikteliğini ve aidiyeti yükseltmesi » Parkların sağladığı canlılık » Genç nüfus
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » İlçeler arası fırsat eşitsizliği / Dengesiz dağılmış yeşil alanlar » İlçeler arasındaki dengesiz / yetersiz yeşil alanların sosyalleşme olanaklarını azaltması / ilçeler arası trafik talebi oluşturması » Kentli olamama, geleneksel yaşamını İstanbul'da var etme çabası » Kentlilerin yeşil alanların korunması konusunda bilinçsiz olması » Yeşil alanların mangal yapmak dışında nasıl değerlendirilebileceğinin bilinmemesi » Özellikle kadın ve çocukların yeşil alanlara erişiminin az olması » Demografik yapıyla ilgili Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) üzerinden spesifik verilerin kullanılmaması » Sosyal eşitsizlik » Göçmen, yoksul semtlerde yeşil alanlara zarar verilmesi » Farklı kullanıcılara ve herkese hitap eden yeşil alanların olmaması » Doğaya erişimin yetersiz olması » Sosyalleşme alanlarının yetersizliği » Çocuk oyun alanlarındaki güvenlik sorunları
FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none"> » Merkezde yeşil alan konusundaki farkındalık » Nüfusun fazla olması nedeniyle, insan potansiyeli barındırması » Nitelikli üniversitelerin ve STK'ların varlığı » CBS araçlarının karar destek mekanizması olarak kullanılabilmesi » Aktivite, etkinlikler kapsamında sosyal medya kullanımı » Su ögesinin kullanıldığı alanlarda insanları çeken sosyal mekânların meydana gelmesi » Açık alan ve parklardaki mevcut spor imkânları
TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none"> » Kontrolsüz göç » Göçmenlerin entegrasyonunun sağlanamaması » Sürekli değişen sosyal yapı » Nüfus artışı

Tablo 13. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Planlama – Tasarım Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: PLANLAMA - TASARIM

TEMA: PLANLAMA - TASARIM	
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » "İstanbul Senin" gibi bir katılım aracının kullanımda oluşu » Akıllı Şehircilik Müdürlüğünün yapay zekânın planlama süreçlerine dâhil edilmesini sağlayan projeleri » Açık veri portalının varlığı » Verilerin CBS ortamlarında analiz edilebilmesi » Önemli dereler etrafında rekreasyon alanları projelerinin başlaması Örn: Beylikdüzü (İSKİ)
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Kentsel dönüşüm projeleri » Kent bostanlarının korunması » Kent genelinde fidanlıkların varlığı ve yakın konumlarda yer alıyor olması » Deprem toplanma alanları ve iklim krizi nedeniyle son dönemlerde açık ve yeşil alanların artırılmaya çalışılıyor olması » Derelerin ekolojik koridorlar üzerinde önemli bir etkisinin olması » İşlek olmayan ara sokakların yeşil peyzaj ile parka dönüştürülme potansiyeli » Kamuya ait boş parsellerin yeşil alana / tarım alanına dönüştürülme olanağı » Nüfus projeksiyonlarının yapılması ve şehrin yayılma alanlarının belirlenmesi ile yeşil alanların daha doğru planlanabilmesi » Isı adası etkisini azaltacak türde inşa malzemelerin geliştirilmiş olması » Kent ormanları sayısının artırılması » Su havzalarının bölgesel ölçekte rekreasyon amaçlı kullanılabilmesi
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Nitelikli ve kalıcı bir Yeşil Alanlar Master Planının olmaması » Yeşil alanlara erişilebilirliğin, bir ağ koordinasyon kurgusunun olmaması » Yeşil alan, park, bahçe tasarımında mevcut hedef kitle ve sosyo-demografik, kültürel yapı özelliklerinin dikkate alınmaması » Parçacıl planlama yaklaşımı » Yapılan planların uygulanmaması ve planlarda belirlenmiş yeşil alanların kâğıt üstünde kalması » Plan değişikliklerinde yeşil alan teminini garanti altına alacak / koruyacak güçlü bir iradenin olmaması » Rekreasyonun amacı dışında kullanılması; yapılaşmanın önünü açmak için araç haline getirilmesi » Kentsel dönüşümle konut bahçelerinin azalması / yeşil alanların yok edilmesi » Parklarda gölgelik eksikliği, bankların ağaç altına yerleştirilmemesi » Dere koruma bantlarının / taşkın alanlarının yapılaşmaya açılması » Zeminde çok miktarda sert / geçirgen olmayan malzeme kullanılması » Mevcut yerleşim alanlarının giderek yoğunlaşması » 1/100.000 ölçekli planın uygulanmaması » Engelliler için yapılan düzenlemelerin aslında herkesin konforunu arttırdığı gerçeğinin göz ardı edilmesi » 2B kapsamında kaybedilen yeşil alanlar » 3. Köprü ve Kuzey Marmara Otoyolu gibi projelerle yeşil alanların tahrip edilmesi » Kent bostanlarının risk altında olması / arttırılmaması » Yeşil alanların tekil düşünülmesi, bütün bir sistem içindeki rolü düşünülerek planlanmaması » Erişilebilirliğin zayıf olması » Açık ve yeşil alan kavramının belirsiz olması » Veri eksikliği bulunması » Açık yeşil alanlar için hiçbir projede standart bir rehber olmaması » Afet toplanma alanlarının yetersiz olması, özellikle ilçe belediyelerinde bu sorunun önemli bir yer tutması » Toplu konut gibi kamusal olmayan ortak yeşil alanların yeterliliğe katılması » Yeşil alanların merkezlerde tasarlanması » Planlamalardaki küçük yeşil alanlar yerine birbiri ile bağlantılı büyük alanların olmaması » Akıllı sistemlerin yeterince iyi kullanılmaması
FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none"> » İmar planı değişikliklerinde ilk gözden çıkarılan alanların yeşil alanlar olması » Millet bahçelerinin mevcut yeşil alanlarda planlanmasının yarattığı ekolojik değişim ve kullanım baskısı » Mega projeler ve rant baskısı » Kentin yapısal genişlemesinin sınırlandırılmamış olması » İşletmecilerin mekânsal işgalleri » İnşa faaliyetlerinde kullanılan yapı malzemesi seçimi (şehir ısısını yükseltmesi) » Ulaşım kararlarının yeşil alanlar üzerinde oluşturduğu baskı » Yeni havalimanının yanlış yer seçimi » Kanal İstanbul
TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none"> » İmar planı değişikliklerinde ilk gözden çıkarılan alanların yeşil alanlar olması » Millet bahçelerinin mevcut yeşil alanlarda planlanmasının yarattığı ekolojik değişim ve kullanım baskısı » Mega projeler ve rant baskısı » Kentin yapısal genişlemesinin sınırlandırılmamış olması » İşletmecilerin mekânsal işgalleri » İnşa faaliyetlerinde kullanılan yapı malzemesi seçimi (şehir ısısını yükseltmesi) » Ulaşım kararlarının yeşil alanlar üzerinde oluşturduğu baskı » Yeni havalimanının yanlış yer seçimi » Kanal İstanbul

Tablo 14. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Yönetim – Mevzuat Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: YÖNETİM - MEVZUAT

TEMA: YÖNETİM - MEVZUAT	
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Açık ve yeşil alanlar konusunda mevzuatın yeterliliği » Güçlü bir kadro olması yönetsel açıdan donanımlı bir ekip olması » İBB Park ve Bahçeler Müdürlüklerinin yaygın bir yönetim teşkilatının olması. Hem Avrupa yakası hem Anadolu yakasında sahada organize olmuş ekiplerin bulunması » Su havzaları ile ilgili mevzuatın olması
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » İBB içindeki farklı müdürlüklerde birbirinden habersiz mükerrer projeler yapılması » Yerel yönetim - merkezi yönetim uyumsuzlukları » Yetki devirleri (yeşil alanlarla ilgili) » Kurumlar arası yetki karmaşası » Yeni yeşil alan elde etmede mülkiyet sorunları » İmar mevzuatında "yeşil alan" tanımının yapılmamış olması (ama yönetmeliklerde var) » Çalışmalarda yerelde yaşayan insanların fikirlerinin alınmaması » Şeffaf olmama, katılımçılık eksiklikleri » Üst ölçekli planlama yapılmaması » Ülke genelinde stratejik planların yapılmaması (göç, nüfus dengesi vb. konularda) » Vakıflar kanununun 30. maddesine dayanarak devirler yapılması; Örneğin Gülhane Parkı için gelecekte mazbut vakfa ait denilerek İBB elinden alınması tehlikesiyle karşılaşabiliriz. » Mevzuatın kolay değiştirilebiliyor ve delinebiliyor olması » Mevzuatta farklı ölçeklerde farklı aktörlerin yetki ve sorumluluğunun olması » Yönetmeliklerin birbiri ile çelişkili olması » "Kıyı kanunu" gereği kıyıların kamusal alan olması ancak uygulamada yanlışlıklar yapılması » Mevcut yeşil alanların tanımlanmasının yapılmaması, birçok parkın resmi isminin olmaması » Denetim ve cezai yaptırım olmaması » Atık konusunda sorumluluğu üstlenen kurum olmaması
FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none"> » İklim değişikliği temalı projeler ile hibe desteği alınarak krizi fırsata çevirme olanağı » Sit alanı ilan edilmesinin o bölgeyi koruyucu görev üstlenmesi » Uygulamadaki aksaklıkların mevzuatlarla çözülebilecek olması » Üniversite, okul bahçeleri gibi kamu alanlarının halk kullanımına açılması » Yeşil çatı gibi uygulamalara teşvik sağlanması (konut projelerinde yeşil çatı yapanlara vergi muafiyeti gibi) » Yeşil alanlarda mevzuata uymayanlara yaptırım uygulanması » Drone ile çekimler yapılarak denetim yapma imkânı » Su havzalarının orman alanı gibi işlevlendirilmesi
TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none"> » Halka sorulmadan planlama yapılması » Büyükşehir Yasası'yla birlikte kırsal alanların mahalleye dönüştürülmesi » Kurumlar arasında eşgüdüm olmaması » Farklı kurumlar arası mülkiyet çatışması » Merkezi - yerel yönetimin tutarsız olması » Siyasi iradenin üstün olması » İmar affı » Büyükşehir Kanunu ile kırsal nitelikli köylerin mahalleye dönüşmesi ve tarımsal üretimin azalması » Ülke ölçeğinde tüm yatırımların İstanbul'da yapılıyor olması

Tablo 15. İBB Birimlerinden Temsilcilerin Ekonomi - Finans Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: EKONOMİ - FİNANS	
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Yeşil alanların çevredeki ekonomik değeri arttırması » Kurumların bütçesinin yeterli olması, bu bütçelerin yeşil alanlara yönlendirilmesi » Yeşil alanlar içerisinde bulunan spor alanları sayesinde spor salonuna gitmek için imkânı olmayan vatandaşa spor olanaklarını sağlaması
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Bütçenin yetersiz olması » Yeşil alan yoksunu alanlarda kamulaştırma yapılamaması » Kamulaştırma bedellerinin fazla olmasından dolayı imar planlarındaki kararların uygulanamaması » Marka değeri olan konsept parkların olmaması. » Yeşil alanların ticari amaçla (düğün vb. amaçlarla) kullanılması » Yeşil alanların ürettiği ekosistem hizmetlerinin eksikliği » Mülkiyet problemlerinin olması » Açık yeşil alanlar için bütçelerin doğru düzenlenememesi » Refüj, dikey bahçe gibi pasif yeşil alanlara fazla bütçe ayrılıyor olması
FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none"> » İstanbul'un ticaret anlamında cazibe merkezi olması » Yurtdışı örneklerinde olduğu gibi İstanbul'da da endüstri alanlarının fazla olması ve dönüşüme açık olması » Açık ve yeşil alanlarda bulunan kafeler nedeniyle istihdam potansiyeli olması » Açık yeşil alanların fazla olduğu bölgelerde rantın / rayiç bedelin artması » Bütçe planlarında yeşil alanların önceliklendirilmesi » Konut projelerinde yeşil alanlar ranta maruz kaldığı için proje üzerinden vergilendirme » Kentsel tarım, hobi bahçeleri potansiyeli » İstanbul Planlama Ajansı'nın proje üretme ve hibe sağlama konusunda yapabilecekleri » Dere kenarı koruma bantlarının artırılması, alanın kamulaştırmasına karşılık mülk sahiplerine başka alanların verilmesi » Avrupa Yeşil Mutabakat Fonu
TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none"> » "Değer artış payı" kavramı » Ekonominin öngörülebilir olmaması

İkinci Oturum Görüşleri

Soru 1: İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması ve yönetimiyle ilgili sorunlar nelerdir?

- » Planlar yapılırken mülkiyetin dikkate alınmaması
- » Şehir Planlama Şube Müdürlüğü bünyesinde sadece yeşil alanlardan sorumlu bir şeflik olmaması
- » Planlar ve mevzuatın yeterli uygulanamaması
- » Denetim eksikliklerinin ve işgal alanlarının olması
- » Yeşil alanlarda yer alan kültür varlıklarının korunmasına yönelik adımlar olmaması
- » Deneyim sahibi personel sayısının az olması ve fikrine danışılmaması
- » Kurumlar arası koordinasyon eksikliği ve yetki karmaşası
- » Yeşil alana dönüştürülme potansiyeli taşıyan alanlara dair envanter bulunmaması
- » İmar planlarında yeterli açık ve boş alan bulunmaması
- » Çok yoğun, çarpık ve kaçak yapılaşma olması
- » Yapılan planların plan tadilatlarıyla delinebilmesi
- » Kamulaştırmaya yönelik kaynak bulunamaması

- » Kullanıcılarda bir yeşil alan kültürünün olmaması ve bilinçli kullanıcı olmaması
- » Aydınlatma sorunları nedeniyle güvenlik tehditlerinin oluşması
- » Kentsel tasarımın eksik olması ve yeşil alanlara erişilebilirlik konusu düşünülmeden tasarımlar yapılması
- » Yeşil alanların birbirinden kopuk olması yeşil koridorların oluşturulamaması, sürekliliğin sağlanamaması
- » Bakanlığın bazı alanları rezerv alanı veya riskli alan ilan edip sonra lüks konut inşa etmesi
- » Yönetim ve planlamada ortak akılla hareket edilmemesi
- » Kentin yerleşik alanı içerisinde doğal peyzaj alanı kalmamış olması
- » Yeşil alanların çok fazla butik yapılarla donatılmış olması
- » Hazine parsellerinin toplu konut yerine yeşil alanlara dönüştürülecek şekilde kullanılması
- » Veri kirliliğinin çok fazla olması ve sürdürülebilirliğinin sağlanamaması
- » Kurum görüşlerine uyulmaması
- » Yeşil alanlardaki proje ve uygulamalara yönelik standartların olmaması

Soru 2: İBB birimleri arasında koordinasyon ve eşgüdüm sağlanması nasıl mümkün olabilir?

- » İBB Kurumsal Projeler Müdürlüğü çatısı altında diğer birimlerin projelerinin de yer aldığı bir sistem geliştirilebilir.
- » Birimler arasında daha sık ve rutin toplantılar ile seminerler düzenlenebilir.
- » Açık ve yeşil alan planlama ve estetik komisyonu kurulabilir.
- » Kamulaştırma sorunlarının çözümüne yönelik olarak İmar AŞ. aktif rol alabilir.
- » İBB'nin üst düzeyde tüm iştirak ve daire başkanlıklarının oluşturduğu, düzenli ve planlı çalışan bir koordinasyon kurulu kurulabilir.
- » Strateji planları yapılabilir.
- » Web sitesi – ortak erişilebilen web portalı oluşturulabilir.
- » Sosyal medya aracılığıyla projelerin duyurusu yapılabilir.
- » Veri ve bilgi paylaşımı kültürü geliştirilebilir.
- » Birimler tarafından yapılan çalışmalar mail yoluyla iletilebilir.
- » Duyuru ve tanıtımlar güçlendirilebilir.
- » Personel eğitimi ile kurumsal kapasite ve kalite artırılabilir.

Soru 3: Kendi biriminiz içinde bu çalışmayla (YAYSİS) birlikte yürütülmesini düşündüğünüz / entegre olsa daha iyi olur dediğiniz projeleriniz var mı?

- » Engelliler Müdürlüğü
 - CBS tabanlı olarak yaya ve yeşil alan projelerinde kullanılacak engelli sayısı ve türüne yönelik noktasal veri bulunuyor.
 - Şile’de engelliler parkı mevcut (Engellilerin aileleri ile birlikte kullanabilecekleri bir park alanı).
- » Tarım ve Su Ürünleri Müdürlüğü
 - Kent Bostanları Projesi
- » Üst Yapı Projeler Müdürlüğü
 - Kabataş Projesi
- » Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü
 - Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezi Projesi
- » Gençlik ve Spor Müdürlüğü
 - Açık ve yeşil alanlarda spor etkinlikleri
- » Doğal ve Kırsal Alanların Sürdürülebilir Yönetimi (Koru İstanbul)
- » İPA ve Şehir Planlama Müdürlüğü’nün yürüttüğü Vizyon 2050 çalışması

- » MEBİS (Mezarlık Bilgi Sistemi)
- » Havza Koruma Planları
- » Havzalarda Doğal Yaşam Parkı Projeleri
- » Akıllı Sulama Projesi (Haliç)
- » Açık Hava Egzersizleri Spor Okulu Projesi

31 MART 2022

**İLÇE
BELEDİYELERİ
TEMSİLCİLERİ**

Etkinlik Programı

31 Mart 2022 tarihinde 13:00 – 17:00 saatleri arasında gerçekleştirilen etkinliğin programı aşağıdaki gibidir.

Tablo 16. İlçe Belediyeleri Grubu Etkinlik Programı

TOPLANTI AKIŞ	SÜRE	SAAT
Öğle Yemeği	30 dk	13:00 – 13:30
Giriş - Yerleşme	15 dk	13:30 – 13:45
Açılış Konuşması		
Yapılan İşlerin Sunumu	30 dk	13:45 – 14:15
Ne İstiyoruz - Ne Hedefliyoruz?		
Masa Tartışmaları 1	60 dk	14:15 – 15:15
Ara	15 dk	15:15 – 15:30
Masa Tartışmaları 2	60 dk	15:30 – 16:30
Kapanış	30 dk	16:30 – 17:00

Katılımcılar

Yaklaşık dört saat süren etkinlik, altı masada on dört ilçe belediyesi temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiş olup, toplam katılımcı sayısı kırk üçtür.

Aşağıda katılımcı listesi isim ve kurum bilgileri bazında verilmektedir.

Tablo 17. İlçe Belediyeleri Grubu Katılımcı Listesi

İSİM	KURUM
Ahmet Emre DUR	Küçükçekmece Belediyesi
Ali ÇELİK	Kartal Belediyesi
Aydın ÇETİNKAYA	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Azem DURSUN	Beşiktaş Belediyesi
Beril SEVİN TOPÇU	Kadıköy Belediyesi
Bilal ŞİŞMAN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Burcu BUDAK ALĞAN	Kadıköy Belediyesi
Burcu ŞALIKOĞLU GİRGİN	Beşiktaş Belediyesi
Buse DEMİRCİ	Maltepe Belediyesi
Büşra BAŞKAN	Pendik Belediyesi

Büşra ÖZBEN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Can TUNCA	Fatih Belediyesi
Cemil TEPE	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Çağdaş ÇAĞLA	Bakırköy Belediyesi
Deniz GÜMÜŞ İYİCİL	Sarıyer Belediyesi
Deniz KARAKOÇ	Esenyurt Belediyesi
Elif ÖZTÜRK	Kadıköy Belediyesi
Erman UZUN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Esra DOĞRU	Pendik Belediyesi
Esra G. BOZYAZI DAYLAN	Şişli Belediyesi
Esra IŞIK	Esenyurt Belediyesi
Fehime ÖNER	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Gamze DEMİRCİ	Sancaktepe Belediyesi
Günel YAŞDAL	Avcılar Belediyesi
Hami ATAN	Pendik Belediyesi
İlyas KARAKURT	Fatih Belediyesi
İsmail ARIK	Üsküdar Belediyesi
Kader ÇELİK	Kartal Belediyesi

Leyla TERZİ	Kadıköy Belediyesi
Mehtap AKTAŞ	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Mümtaz MUMCU	Şişli Belediyesi
Nazire TAŞKIN	Kadıköy Belediyesi
Nilgün ÖZDEMİROĞLU	Maltepe Belediyesi
Nursel YILDIRIM	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Oğuz ÖZCAN	Pendik Belediyesi
Serap TOPTAŞ	Sancaktepe Belediyesi
Serpil BAYRAM	Kadıköy Belediyesi
Sevinç ULU ASLAN	Maltepe Belediyesi
Sibel ÖZTÜRK	Maltepe Belediyesi
Suna KAHVECİ	Esenyurt Belediyesi
Vural GÖKBAŞI	Küçükçekmece Belediyesi
Yaşam ULUSOY	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı
Zeynep AVCI	Sarıyer Belediyesi

İlk Oturum Görüşleri

Etkinliğin ilk oturumunda İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının güçlü ve zayıf yönleri ile önündeki fırsat ve tehditler temsilciler tarafından altı ayrı masada tartışılmış ve belirlenen beş temaya göre masaların ortak görüşleri GZFT tablolarına işlenmiştir.

Aşağıdaki tablolarda kırk üç kişiden oluşan ilçe belediyeleri grubunun ortak GZFT değerlendirmeleri yer almaktadır.

Tablo 18. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Çevresel – Ekolojik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: ÇEVRESEL - EKOLOJİK

TEMA: ÇEVRESEL - EKOLOJİK	
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Kuzey ormanlarının varlığı ve kentin hâkim rüzgâr yönü nedeniyle hava kirliliği yaşanmaması » Bitkisel çeşitliliğin ve endemik türlerin fazla olması » Boğaz, su ve kıyı öğelerinin fazla olması » Kentin kuş göç yolları üzerinde olması » Toprak kalitesinin yüksek olması » Dört mevsimin yaşanması ve farklı mikro klima etkilerini dengeleyebilen bir coğrafya olması » Kent içi bostan varlığının geçmişten bu yana var olması ve bu alanların korunması » Sürdürülebilirliğe katkı sağlayan uygulamalar yapılması (çim ve dal atıklarının enerjiye dönüştürülmesi, otoyol kenarındaki şev ve refüjlerde kurakçıl bitkiler dikilmeye başlanması gibi)
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Açık ve yeşil alanlara özel araçla gelmesinin emisyonu arttırması » Parklardaki aydınlatma elemanlarının LED olmaması nedeniyle enerji tüketimini arttırması » Aydınlatmada güneş enerjisi kullanma konusunda (bozulma, kırılma, yedek parça konularında) sorunlar yaşanması » Büyük rekreatif yeşil alanların yalnızca kuzeyde toplanmış olması » Geçirimsiz yüzey uygulamalarının yapılması (parke taşlarının asfalta dönüşmesi gibi) » Kentte büyük parklar bulunmasına rağmen, yeşil alanların nüfusa göre yetersiz kalması (kişi başına düşen yeşil alanın az olması) » Yağmur suyunun etkin bir şekilde kullanılamaması » Kentteki mevcut plajların yeşil alanlarla bütünleşik olmaması
FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none"> » Dere ıslah çalışmaları (ıslah yönteminin değişmesi koşuluyla) » İlçeler içerisindeki dere, BOTAŞ hatları ve çevre yollarının düzenlenmesi nedeniyle yeşil alan potansiyellerinin oluşması » Anıt ağaçların tespit ediliyor olması » Açık ve yeşil alan planlamasında doğal bitki türlerinin kullanılması » Zengin biyolojik çeşitlilik » Havza alanlarının olması ve bu alanlarda ekolojik çeşitliliğin varlığı » Su alanları ile yeşil alanların bir arada olması ve bu ikisini birleştirici koridorların bulunması » İklimsel elverişlilik » Bitki örtüsü/orman/koru/bostan/vadi vb. yeşil alan varlığının çok sayıda ve çeşitli olması
TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none"> » Kentsel yayılmadan ötürü ekolojik koridorların baskı altında olması » Çim, dal ve yaprak atıkların enerjiye dönüştürülmesi konusunda İBB'nin destek vermemesi » Çevre kirliliği » Deprem, doğal afetler » Kanal İstanbul » Orman alanlarının bilinçsizce tahrip edilmesi » Su tüketimini arttıran projeler üretilmesi. » Yanlış sondajlama ile yer altı sularının yok edilmesi. » İthal peyzaj bitkilerinin kullanılması ve bu sebepten çeşitli hastalık türlerinin baş göstermesi » Küresel iklim değişikliği » Endemik türlerin kaybolması tehdidi

Tablo 19. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Sosyal – Demografik Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: SOSYAL - DEMOGRAFİK

TEMA: SOSYAL - DEMOGRAFİK	
GÜÇLÜ YÖNLER	FIRSATLAR
<ul style="list-style-type: none">» Biyoçeşitlilik konusunda sayıca az da olsa bilinci yüksek olan kesimin varlığı» Ailelerin çocukları için etkinlik talebinin yüksek olması» Parklarda güvenliği sağlamak için ilçe belediyelerinin emniyetten "park polisi" talep edebiliyor oluşu» Bazı ilçelerin fazlaca yerli turist alması» Farklı kültürlerden insan topluluklarının olması ve aidiyet duygusu» Toplumun yeşil alanlara olan talebinin fazla olması	<ul style="list-style-type: none">» Farkındalık çalışmaları» Mikro ölçekte aidiyet duygusu» Çok farklı gelir gruplarının olduğu mikro alanlarda gelen taleplere ve hedef kitleye yönelik proje çıkarabilme ve müdahale geliştirebilme kabiliyetinin olması» Nüfusun genç olması
ZAYIF YÖNLER	TEHDİTLER
<ul style="list-style-type: none">» Ekoloji ve biyoçeşitlilik açısından toplumsal bilincin toplum genelinde düşük olması» Sokak hayvanları konusunda toplumsal çatışmalar yaşanması» Oyun grupları, direkler vb. donatılarda kullanılan ahşap malzemenin soğuk havalarda ısınmak için yakılması (Vandalizm)» Yeşil alanların kullanıcı tiplerine göre plansız olarak şekillenmesi» Kontrolsüz hızlı nüfus artışı sonucu yeşil alanların yetersiz kalması» Yeşil alan kullanımlarına ilişkin eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının zayıf kalması» Açık yeşil alanların kullanımında kültürel olarak değişimin yetersiz kalması» Nüfus yoğunluğu yüksek olan mahallelerde çocuk oyun alanlarının yetersiz olması, çocukların trafiğe açık alanlarda oyun oynaması ve kaza potansiyelinin yüksek olması	<ul style="list-style-type: none">» Nüfus yoğunluğu» Nüfus hareketliliği» Kontrolsüz bölgesel nüfus artışı ve göç faktörü» Özel araç sahipliğinin fazla olması ve yeşil alanlara erişimde toplu taşımanın yetersiz olması» Gece kullanımlarında güvenlik sorunları

Tablo 20. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Planlama – Tasarım Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: PLANLAMA - TASARIM		
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Parkların tasarımının ve fonksiyon seçiminin kullanıcı talepleri doğrultusunda düzenlenmesi (Beşiktaş örneği) » Tasarımda su ihtiyacı düşük bitkilere yer verilmesi » Uzman kadro sayısı ve insan kaynağının yeterli olması 	FIRSATLAR
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Emsal artışının yeşil alanları azaltması (Fikirtepe örneği) » İmar planlarında yeşil alan olarak belirlenmiş alanların birçoğunun işgal edilmiş olması ya da boş/atıl/düzenlenmemiş olarak durması (Beşiktaş örneği) » Sokak hayvanlarının çok olduğu bölgelerde çocuk oyun alanlarının zeminin kum yapılamaması » Yeşil alanlara erişilebilirliğin az olması » Bilinçsiz tasarım ve planlama yapılması » Yeşil alan sürekliliğinin olmaması » Tasarımcıların yalnızca sert zemin tasarımını önemsemesi » Planlarda çok fazla fonksiyon değişikliği yapılması » Mülkiyetin yeşil alan planlaması önünde bir sorun teşkil etmesi, kamulaştırma maliyetleri nedeniyle planların uygulanamaması ve yalnızca boş bulunan yerlerde yeşil alan yapılması » Ada bazında dönüşümün değil bina dönüşümü yapıldığı için kişi başı yeşil alanda artış olmaması » Sürdürülebilir uzun ömürlü planlar ve tasarımlar yapılmaması » Yeterli fizibilite çalışmaları yapılmadan parçacıl planlama yaklaşımı » Teknik alt yapısı yetersiz olan alanlarda yağmur, kar vb. suların tahribatlara yol açması » Çocuk nüfusun yoğun olduğu alanlarda yeterli oyun grubunun bulunmaması » Mevcut yeşil alanlarla ilgili yeterli tanıtımların olmaması » Yeşil alanlarda hizmet verecek işletmelerin yanlış yer seçimi yapması » Yeni yapılacak binaların çatılarında kentsel tarım yapılması için gerekli tasarımlar yapılmaması » Kentsel dönüşüm sonrası yenilenen binaların yalnızca yapı bazında düşünülmesi, çevredeki yeşil alan varlığının ele alınmaması » Yapılaşmanın İstanbul'un iklimine olumsuz etkilerinin olması » Yeşil alanlar planlanırken sosyolojik analizler yapılmaması 	TEHDİTLER
	<ul style="list-style-type: none"> » Yeşil alanı az olan bölgelerde bazı sokakların yayalaştırılmasıyla elde edilebilecek alanları yeşil alan olarak değerlendirme potansiyeli » İlçe ve STK'ların birlikte yürütebileceği "Oyun Sokağı" projesi » Okul bahçelerinin okul saatleri dışında açık yeşil alan olarak kullanılma potansiyeli » Doğa dostu yeşil enerji kullanımı » Kentsel dönüşüm projeleri ile yağmur sularının dönüştürüldüğü, yeşil çatı gibi uygulamaların yapıldığı dönüşüm projeleri » Ağaç kabuklarının oyun grubu tasarımlarında kullanımına elverişli olması » Tarihi-kültürel alanlar ile yeşil alanların bir arada olması 	
	<ul style="list-style-type: none"> » Rant baskısı ile yeşil alan kısıtı ve rantsal dönüşüm » Ölçeklere uygun yer ayrılabilmesi sebebiyle altyapının zamanla sorun çıkarması » Ana arterler dışında kalan alanlardaki yeşil alanlara ulaşım problemleri yaşanması ve bu sebeple ana arterlerde kalan yeşil alanlarda kapasitesinden fazla kullanım yoğunluğunun oluşması » Çocuklar için üretilen oyun gruplarında yanlış malzeme kullanımından doğan çeşitli sağlık sorunları gelişebileceği » Yeşil tampon bölgeler oluşturulmadan yapılan büyük ulaşım projeleri gürültü kirliliğine sebebiyet vermesi » Çarpık kentleşme ve yapı stokunun fazla olması » Trafik sıkışıklığı » Bisiklet yollarından mahrum projeler geliştirilmesi » Yeni yapılacak tüm projelerin yeşil alanlardan alınması » İmar baskısı » Kontrolsüz yapılaşma 	

Tablo 21. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Yönetim – Mevzuat Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: YÖNETİM - MEVZUAT

TEMA: YÖNETİM - MEVZUAT	
GÜÇLÜ YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » İBB içinde "Kentsel Ekolojik Sistemler Müdürlüğü "nün kurulmuş olması » Yerelde, Mikro ölçekte ilçe gruplarının / ilçe belediyelerinin alanı daha iyi biliyor olması, sorunlara daha iyi müdahale edebiliyor olması » Yerel yönetimin yeşil alanlar konusunu önceliklendirilmesi
ZAYIF YÖNLER	<ul style="list-style-type: none"> » Emniyetin çevresi duvarla çevrilmemiş parklarda güvenlik personeli sağlamaması » Planlama ve yeşil alanlar üzerinde yönetmelik baskısının olması » Yetki karmaşasının olması » Kurumlar arası iletişimsizlik olması » İdari sınırların yeşil koridorların yapımına engel olması » Kararların sürekli olmaması, yönetim değiştikçe değişim göstermesi » Kurum vizyonu yerine yönetici vizyonunun benimsenmesi » Koordinasyonu sağlamak için yasal mevzuatın olmaması » Otopark ve imar mevzuatındaki eksiklikler » Mülkiyet sorunları » Sahipsiz yeşil alanların bakım ve yönetim sorunu » Ortak bir veri envanterinin olmaması » Sorunlara muhatap bulunmaması » İşgallerin çözülmesinin zor olması » Altyapı problemlerinin olması » Merkezi yönetim (Tarım İl müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü) ile kopukluk olması » Koordinasyon eksikliği ve yeşil alan politikalarının ilçeden ilçeye farklılaşması » Yeşil alanların kullanımına dair mevzuat yetersizliği » Mevzuatta yer alan konuların uygulamada hayata geçirilememesi » Ceza uygulaması eksikliği » Kaldırım genişliği gözetilmeden ağaç dikimi yapılması » İBB'nin yeşil alan problemlerine öncelik vermemesi » Kentsel dönüşüm sebebi ile binalar ve otopark ile ilgili plan notu ile ağaçların otopark yapabilmek için kesilebilmesi
FIRSATLAR	<ul style="list-style-type: none"> » Kentsel ekolojik üst kurumun kurulması » Verilerin ve kategorilerin standardizasyonunun sağlanması » Kamu iradesinin sağlanması (kaçak yapılaşmaların tespit edilip yeşil alanlara dönüştürülmesi) » İBB'de yeni yönetimle birlikte katılımcı yaklaşım benimsenmesi » Gençleşen yönetim kadrosu ve bu konunun önemli bulunması » Akademik kadro-yönetim iş birliği
TEHDİTLER	<ul style="list-style-type: none"> » Siyasi iradenin üstün tutulması » Politik çatışmaların fazla olması » Belediyelerin projelendirme ekibinin olmaması

Tablo 22. İlçe Belediyelerinden Temsilcilerin Ekonomi - Finans Temasına göre GZFT Değerlendirmeleri

TEMA: EKONOMİ - FİNANS	
GÜÇLÜ YÖNLER	FIRSATLAR
<ul style="list-style-type: none">» Nüfus potansiyeli» Yeşil alanların konut ve gayrimenkuller başta olmak üzere çevredeki ekonomik değeri arttırması» İstanbul çevresinde kırsal alanların/tarım alanlarının varlığı	<ul style="list-style-type: none">» Park aydınlatmalarında elektrik sayacının ayrılması (Beşiktaş örneği)» STK ve gönüllülerin varlığı nedeniyle sosyal sorumluluk fırsatının olması» Uluslararası projelere katılarak hibe sağlanması» İBB tarafından ticareti yapılmayan bitki türleri tespit edilerek üretimin yapılması» Karbon emisyonu daha düşük projeler geliştirilebiliyor olması» Ailelerin de kullanabileceği işletmelerin yeşil alanlar içerisinde çözülerek ekonomik döngü sağlanması» İstanbul'un finansal varlığı
ZAYIF YÖNLER	TEHDİTLER
<ul style="list-style-type: none">» Belediye öz kaynaklarının yeşil alanlara yeterince ayrılmaması» Yüksek kamulaştırma maliyetlerini ilçe belediyelerinin karşılayamaması» Bütçe yetersizliği» Bütçe planı yapılırken yeşil alanlara öncelik verilmemesi» Ekonomik olarak yetersizlik nedeniyle yeşil alanlara bakım ve yatırımların yapılmaması» Bazı semtlerde arazi değerlerinin yüksekliği nedeniyle yeşil alanlar üzerinde baskı oluşması» Vandalizm sebebi ile bakım ve malzeme maliyetlerinin artması» Politik olarak farklı görüşlere sahip olan idarelerin mali olarak bu sebepten bütçeleri zayıflatması (Gereksiz, mükerrer harcamalar yapılması)	<ul style="list-style-type: none">» Gelir eşitsizliği» Enflasyon» Ekonomik kriz

İkinci Oturum Görüşleri

Soru 1: İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması ve yönetimiyle ilgili sorunlar nelerdir?

- » İBB mülkiyetindeki parklara dair envanter eksikliğinin bulunması, mevcut durumun sayısallaştırılması konusunda eksiklikler olması
- » Merkez ilçelerde kent parkı miktarının az olması (Beşiktaş örneği)
- » Kişi başına düşen yeşil alan miktarı hesaplanırken, hesaplamaların uydu görüntüleri üzerinden yapılıyor olması ve okul bahçeleri ile pasif alanların da dâhil ediliyor olması
- » Kentsel dönüşüm genellikle parsel bazında olduğundan yeni yapılarda yeşil alan miktarının giderek azalıyor olması
- » Bisiklet alanlarının yeşil alanlarla entegre olacak şekilde planlanmaması
- » Farklı kurumlar arasında entegrasyonun ve koordinasyonun olmaması
- » Farklı kurumların yeşil alanlar üzerinde yetki ve sorumluluğunun olması
- » Boş alanlarda kamulaştırma maliyetleri yüksek olduğundan ilçe belediyelerinin park yapamıyor olması

- » Bakım-onarım konusunda ilçe belediyelerinin bütçesinin yetersiz kalması
- » Dal ve çim atıklarını enerjiye dönüştürme konusunda bütçe sıkıntıları yaşanması
- » Mülkiyeti ilçe belediyelerinde olmayan çok büyük yeşil alanlarda bakım yapılamaması (Bakırköy örneği)
- » Kentsel dönüşümden kaynaklı imar mevzuatının ağaç katliamına neden olması (Kadıköy örneği)
- » Yer altı otoparklarının ağaçların azalmasına neden olması
- » Kontrolsüz nüfus artışı ve mevcut nüfusun yüksek olması
- » Yoğun yapılaşma nedeniyle ekolojik koridorları kesintisiz hale getirmenin zor olması
- » Kaldırımlara dikilen ağaçların kaldırımları daraltması
- » Ağaç kesme konusunda herhangi bir ceza ve yaptırım olmaması
- » Yeşil alanlardaki atıklarla ilgili geri dönüşümün düşünülmemesi ve yağmur sularının biriktirilmemesi
- » Yeşil alanların bakımıyla ilgili personel sayısının yetersiz olması ve ekonomik maliyetlerin artması nedeniyle personel istihdamının sağlanamaması
- » Yeşil alanlar planlanırken nüfusun ve şehir planlamanın dikkate alınmaması ve en son düşünülmesi

- » Yeşil alanların planlanması ve tasarımıyla ilgili standartların olmaması
- » İlçeler arasındaki farklı vergi miktarları nedeniyle yönetimin gelirinin farklılaşması ve dolayısıyla yeşil alan bütçeleri farklı olduğundan hizmet kalitesinin farklılaşması
- » Yapılan işlerin siyasete bağlı olarak yapılması
- » Yeşil alanların kent geneline homojen olarak dağılmaması, bazı bölgelerde çocuk oyun alanı bulunmaması
- » Planlarda park alanı olarak belirlenen yerlere uygulama yapılmadığında bu alanların işgale uğruyor olması
- » Yeşil alan olarak adlandırılan bazı alanların yeşil alan işlevinde olmaması

Soru 2: İlçe Belediyeleri ve İBB arasında koordinasyon ve eşgüdüm sağlanması nasıl mümkün olabilir?

- » Bürokrasinin yavaş ilerlemesi nedeniyle, İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı ilçe belediyelerinden verilerin toplanması konusunda doğrudan iletişimle veri talep edebilirler.
- » Farklı kurumların da entegre olduğu bir yazılım geliştirilebilir ve uygulama üzerinden her kurum alansal ve noktasal olarak yaptığı/yapmakta olduğu projeleri/çalışmaları işaretleyebilir.
- » İBB'nin liderlik yaptığı ve tüm ilçe yetkililerinden üst düzey karar vericilerin davet edildiği katılım organizasyonları düzenlenebilir.

- » Koordinasyonu sağlamak için yasal mevzuat geliştirilebilir.
- » İlçe belediyelerinin park bahçeler müdürlükleri ile İBB arasında aylık düzende koordinasyon toplantıları düzenlenebilir.
- » Akıllı şehircilik uygulamalarıyla kurumların elinde bulunan tüm veriler ortak bir platforma taşınabilir.
- » Konuşarak ve birlikte çalışarak, insan odaklı bir politika ile aynı hedef doğrultusunda çalışılarak çözülebilir.
- » Sürdürülebilir ve bütüncül bir politika belirlenebilir.
- » İBB'ye bağlı bazı alanlarda ilçe belediyeleri bir yetkiye sahip olmadığı için, bu alanların sorumluları ile ilçe belediyeleri arasında iletişim sağlanabilir ve eş zamanlı çalışılabilir.

Soru 3: Kurumunuzda açık ve yeşil alanlarla ilgili envanter çalışması ve ürettiğiniz projeler var mı?

- » Beşiktaş Belediyesi
 - İlçe sınırlarındaki 137 parkın coğrafi bilgi sistemi tabanlı mevcut park envanteri (kent mobilyaları, ağaçlar vb. ile birlikte)
- » Pendik Belediyesi
 - Yeşil alanlar envanter çalışması ve etki analizi
- » Şişli Belediyesi
 - Kazım Orbay Caddesi'nin bir bölümünün park alanına dönüştürülmesi projesi

- İlçedeki iki parkta pilates, yoga, zumba etkinlikleri
 - Darul Bedayi Parkı'nın da etkinlikler için aktif bir park haline getirilmesi önerisi
 - Harbiye Mahallesi'nde yer alan Cumhuriyet Parkı'nın bisiklet park alanı olarak kullanılması önerisi
 - İncirli Dede Caddesi'nde yer alan açık kanalda koku problemi olduğundan kanal çevresinin yeşillendirilebileceği önerisi
- » Kadıköy Belediyesi
- Avrupa Birliği yeşil envanter projesi
 - Ağaçlar için QR kodu ile sesli ağaç sistemi projesi (Avrupa fonuna ön başvuru)
 - Her mahalleye bostan projesi
 - Ağaç envanteri projesi
- » Esenyurt Belediyesi
- Her yıl 3000 ağaç dikim hedefi (2018 yılından sonraki her yılsonunda dikilen ağaçların mekânsal veri olarak kaydedilmesi)
 - Kentsel Ekolojik Sistemler Şefliğinin anıt ağaç envanter projesi ve ticareti yapılmayan bitki türü çalışması
 - 346 dönümlük Mimar Sinan Parkı projesi (engelli birey odaklı)

- » Bakırköy Belediyesi
 - Oyun grubu,  p, bank gibi kentsel mobilyaların envanteri
- » Fatih Belediyesi
 - Yedikule Bostanı Projesi
 - Tüm alanlar için envanter  alışması
- » Sancaktepe Belediyesi
 - Parklar ve ulaşım alanları arasına bariyer sistemleri
 - Parklarda kullanılan  ocuk oyun grubu analizleri ve envanter  alışması

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

İstanbul Yeşil Alan Yönetim Sistemi (YAYSİS) Strateji Belgesi çalışmasının ilk katılım etkinliği olan odak grup toplantıları 30 – 31 Mart 2022 tarihinde yapılmıştır. Akademisyenler, uzmanlar, İBB birimleri ve ilçe belediyeleri temsilcilerinin katılımıyla toplam yüz altı katılımcının İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanmasına yönelik görüşleri alınmıştır.

İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerin tartışıldığı ilk oturumlarda genel olarak; akademisyen ve uzmanların kent ölçeğinde ve ekoloji odaklı, İBB birimlerinin planlama ve yönetim odaklı, ilçe belediyelerinin ise daha yerel düzeyde ve uygulama odaklı bakış açılarıyla görüşlerini aktardığı görülmüştür. Daha serbest bir tartışmanın hedeflendiği ikinci oturumlarda vurgulanan konular da GZFT temaları kapsamında değerlendirilebilmektedir. Belirlenen beş tema kapsamında grupların ortaklaştığı konular şöyle özetlenebilir:

- » **Çevresel – Ekolojik:** Kuzey ormanlarının ve doğal nitelikli alanların tüm tahribata rağmen varlığını sürdürmesi, zengin biyolojik çeşitliliğin varlığı ve dört mevsimin bir arada yaşanması, kent coğrafyasının özelliklerinin hava ve gürültü kirliliğini azaltmada yardımcı olması olumlu yönler olarak vurgulanmıştır. Kentsel yayılma eğilimi ve bunu besleyen mega projelerin kent ekosistemine ve ekolojik koridorlara baskı oluşturması, tüm masalarda altı çizilen bir tehdit olarak belirlenmiştir.

- » **Sosyal – Demografik:** Kentteki genç nüfusun ve yeşil alanları korumaya çalışan toplumsal örgütlenmelerin varlığı, tüm gruplar tarafından olumlu bir yön ve fırsat olarak görülmüştür. Nüfus yoğunluğunun ve göç artışının sorun yarattığı konusunda ortak fikre varılmıştır. Aktif yeşil alanlardaki kullanıcı yoğunluğuna, semtler arası dengesiz dağılıma ve erişilebilirlik konusundaki yetersizliğe de dikkat çekilmiştir. Ekolojik sorunlar ve iklim değişikliği ile mücadele konusunda genel olarak toplumsal bir farkındalık eksikliği olduğu vurgulanmıştır.
- » **Planlama – Tasarım:** Tüm gruplar, bilgi birikimi ve coğrafi bilgi sistemleri gibi teknik araçların kullanımı konusunda İstanbul'un yeterli olduğunu, ancak asıl sorunun bütüncül bir planlama anlayışının yerleşmemesinden kaynaklandığını vurgulamıştır. Yeşil alanların sürekliliğinin sağlanması ve erişilebilirliğinin artırılması, entegre bir mavi-yeşil altyapı sisteminin oluşturulması önemli görülmüştür. Özellikle kentsel dönüşüm sürecinin yeşil alanların artırılması konusunda çeşitli fırsatlar yaratabileceği, örneğin kent içindeki sanayi alanlarının yeşil alana dönüştürülebileceği, ancak uygulamanın genelde bina bazlı yürütülmesinin bu durumu engellediği vurgulanmıştır.
- » **Yönetim – Mevzuat:** Genel olarak katılımcılar açık ve yeşil alanlar konusunda mevzuatın yeterli olduğunu, ancak uygulamada sorunlar ile karşılaştığını belirtmiştir. Merkezi ve yerel yönetimler arasındaki yetki karmaşasına, kurumlar arası koordinasyon yetersizliğine, mülkiyet sorunlarına ve politik çatışmalara vurgu yapılmıştır. Mevzuatta kıyıların kamusal alanlar olarak kullanımının

kararlaştırıldığına ve mevcut durumda bunun gerçekleştirilemediğine dikkat çekilmiştir.

- » **Ekonomi – Finans:** Yeşil alanların buldukları bölgeye değer kattığı, kentin çevresinde bulunan tarım alanlarının potansiyeli ve kentsel dönüşümün yarattığı fırsatlar değerlendirilmiştir. Avrupa Birliği hibe ve fonlarından yararlanılarak, iklim değişikliğiyle mücadele ve açık yeşil alanların artırılması konularında katkı sağlanabileceği belirtilmiştir. Mevcut durumda -özellikle ilçe belediyeleri-kamulaştırma, mülkiyet sorunları ve yeşil alanların bakımı konusunda bütçe yetersizliğine vurgu yapmıştır.

Kentlerin geleceğine dair planların uygulanabilmesi için kent sakinlerinin bu planları benimseyerek sahiplenmeleri önemli ve gereklidir. Farklı toplumsal kesimlerin plan stratejileri konusunda uzlaşarak ortaklaşabilmeleri, planların hayata geçirilebilmesine olanak sağlar. Bunun için de kentliler planlama süreci içerisinde aktif olarak yer almalıdır. Halkın yaşadıkları yere ilişkin görüş ve fikirlerini rahatlıkla, açıkça ifade edebilmeleri için uygun ortamlar yaratılmalıdır.

Doğru bir iletişim ortamı da bilgi paylaşımı ve bilgiye erişim olanaklarını artırarak karşılıklı öğrenme sürecinin oluşturulması ile sağlanabilmekte; herkesi ilgilendiren bilgiler kamusal olarak paylaşıldığında taraflar birbirini daha iyi anlayabilmektedir. Böylelikle ortak akılla geliştirilen çözüm önerileri oluşturulabilmektedir. İstanbul Yeşil Alan Yönetim Sistemi (YAYSİS) Strateji Belgesi çalışması, odak grup toplantılarında olduğu gibi, çeşitli katılımcı süreç ve araçları içerecek şekilde sürdürülecektir.

ETKİNLİKTEN FOTOĞRAFLAR

